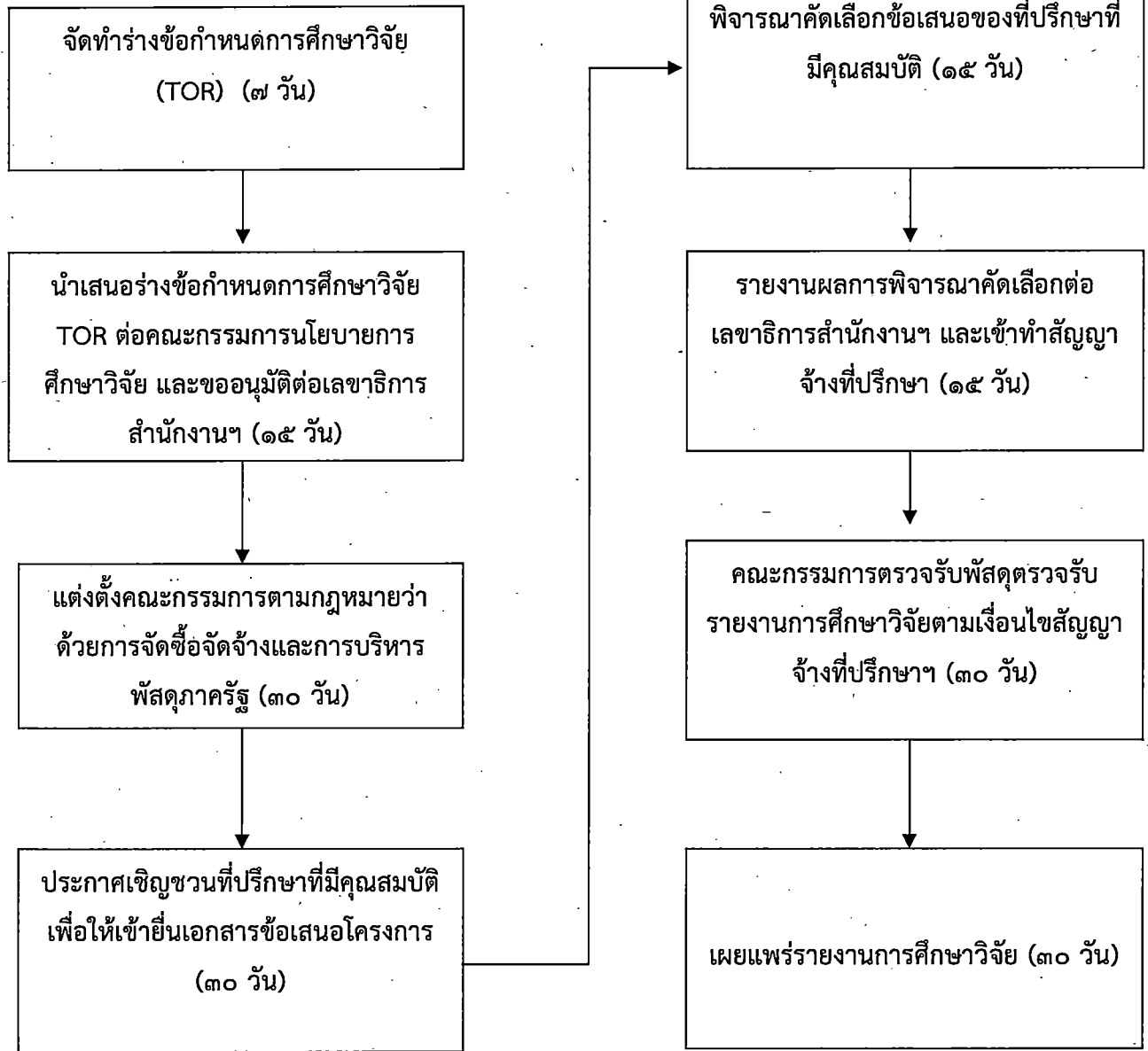

O10

แสดงคู่มือหรือแนวทางการปฏิบัติงานที่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานใช้ยึดถือปฏิบัติให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ที่มีรายละเอียดอย่างน้อย ประกอบด้วย

- (1) ชื่องาน
- (2) วิธีการขั้นตอนการปฏิบัติงาน
- (3) ระยะเวลาการปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอน
- (4) กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนการดำเนินโครงการศึกษาวิจัย

รวม ๘ ขั้นตอน ระยะเวลาดำเนินการ ๑๗๒ วัน นับแต่วันที่จัดทำร่างข้อกำหนดการศึกษาคือวิจัย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พระราชบัญญัติสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ (๓)

คู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินโครงการวิจัย

(1) เป็นคู่มือปฏิบัติการกิจโครงการศึกษาวิจัย

(2) สำหรับเจ้าหน้าที่กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา รัฐธรรมนุญ สถาบัน
รัฐธรรมนุญศึกษา ตำแหน่งนักวิชาการศาลรัฐธรรมนุญ

(3) กำหนดวิธีการขั้นตอนการปฏิบัติไว้ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

4. การดำเนินโครงการศึกษาวิจัย

สำหรับการดำเนินโครงการศึกษาวิจัยของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญนั้น มีขั้นตอนและวิธีการเป็นไปตามที่ระเบียบและกฎหมายกำหนด โดยอาจแบ่งลักษณะของงานออกได้เป็น ๒ ภารกิจ คือ ภารกิจในด้านการดำเนินโครงการศึกษาวิจัย และภารกิจในด้านการเผยแพร่รายงานการศึกษาวิจัย โดยในแต่ละภารกิจมีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ ๑ การจัดทำร่างข้อกำหนดการศึกษาวิจัย (TOR) โดยผู้ขอรับการประเมินจะต้องศึกษาวิเคราะห์ เพื่อกำหนดประเด็นที่จะนำไปสู่การศึกษาวิจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญ คดีรัฐธรรมนูญ กฎหมายมหาชน คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ สิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ รวมทั้งประเด็นทางกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการศาลรัฐธรรมนูญ โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านรัฐธรรมนูญ คดีรัฐธรรมนูญ และศาลรัฐธรรมนูญ และสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการศาลรัฐธรรมนูญ

ขั้นตอนที่ ๒ นำเสนอร่างข้อกำหนดการศึกษา (TOR) ต่อที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษาวิจัยของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งกลุ่มงานวิจัยและพัฒนารัฐธรรมนูญ สถาบันรัฐธรรมนูญศึกษา จะปฏิบัติหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการดังกล่าว โดยมีหน้าที่ในการอำนวยความสะดวก รวมถึงประสานงานเพื่อให้การประชุมเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และภายหลังจากเสร็จสิ้นการประชุมก็จะมีหน้าที่ที่จะต้องนำความเห็นและข้อสังเกตของที่ประชุมมาแก้ไขปรับปรุงร่างข้อกำหนดการศึกษา (TOR) ให้เป็นไปตามความเห็นและข้อสังเกตของที่ปรึกษาและคณะกรรมการฯ และดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

ขั้นตอนที่ ๓ ขอความเห็นชอบข้อกำหนดการศึกษา (TOR) ที่ได้แก้ไขปรับปรุงแล้ว และขออนุมัติให้ดำเนินการศึกษาวิจัย โดยแนวทางปฏิบัติที่ผ่านมาในการขอความเห็นชอบข้อกำหนดการศึกษา (TOR) ของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อกลุ่มงานวิจัยและพัฒนากฎหมายรัฐธรรมนูญได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงข้อกำหนดการศึกษา (TOR) ตามความเห็นและข้อสังเกตของที่ปรึกษาและคณะกรรมการนโยบายวิจัยของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญแล้ว จะนำข้อกำหนดการศึกษาดังกล่าวเสนอต่อเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อให้ความเห็นชอบ โดยไม่ต้องนำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษาวิจัยฯ เพื่อพิจารณาข้อกำหนดการศึกษา TOR ที่ได้แก้ไขปรับปรุงอีก และขออนุมัติต่อเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญเพื่อดำเนินการศึกษาวิจัยตามข้อกำหนดการศึกษาที่ได้รับความเห็นชอบจากเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

ขั้นตอนที่ ๔ การแต่งตั้งคณะกรรมการตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ โดยคณะกรรมการดังกล่าวจะประกอบด้วยคณะกรรมการดำเนินงานจ้างที่ปรึกษา และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างที่ปรึกษา ซึ่งขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่เกิดขึ้นหลังจากที่เมื่อสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญมีความประสงค์ที่จะจ้างที่ปรึกษาดำเนินโครงการศึกษาวิจัยตามข้อกำหนดการศึกษา TOR ที่ได้ผ่านความเห็นชอบของเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้อนุมัติให้ดำเนินการศึกษาวิจัยตามข้อกำหนด

การศึกษาวิจัยที่ได้รับความเห็นชอบแล้ว ทั้งนี้ การดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าวเป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการมีหน้าที่พิจารณาคุณสมบัติของที่ปรึกษาที่มายื่นข้อเสนอให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดในหนังสือเชิญชวน และพิจารณาคัดเลือกที่ปรึกษาตามหลักเกณฑ์การพิจารณาข้อเสนอให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหนังสือเชิญชวน โดยมีกำหนดระยะเวลาการพิจารณาผลการเสนอราคาให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันนับถัดจากวันที่เสนอราคา

ขั้นตอนที่ ๕ การประกาศเชิญชวนที่ปรึกษาที่มีคุณสมบัติเพื่อให้เข้ายื่นเอกสารข้อเสนอโครงการศึกษาวิจัย การดำเนินการในขั้นตอนนี้จะดำเนินการโดยคณะกรรมการดำเนินงานจ้างที่ปรึกษา ซึ่งแต่งตั้งโดยคำสั่งสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ โดยคณะกรรมการฯ จะทำหนังสือเชิญชวนไปยังที่ปรึกษาที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษา กระทรวงการคลัง และมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดการศึกษาและตามหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกรายชื่อที่ปรึกษา ทั้งนี้ ที่ปรึกษาส่วนใหญ่ที่คณะกรรมการฯ มีหนังสือเชิญชวนจะเป็นสถาบันการศึกษาทั้งของภาครัฐและภาคเอกชนที่มีผลงานการศึกษาวิจัยเป็นที่ประจักษ์ และให้ที่ปรึกษาที่ประสงค์จะยื่นข้อเสนอให้ดำเนินการจัดทำเอกสารข้อเสนอและเอกสารที่เกี่ยวข้องเสนอต่อคณะกรรมการฯ ภายในระยะเวลาที่กำหนด

ขั้นตอนที่ ๖ การพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอของที่ปรึกษาที่มีคุณสมบัติ กล่าวคือ เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการยื่นข้อเสนอฯ กลุ่มงานคลังและพัสดุจะดำเนินการส่งเอกสารข้อเสนอของที่ปรึกษาที่คณะกรรมการฯ มีหนังสือเชิญชวน ให้คณะกรรมการดำเนินงานจ้างที่ปรึกษาพิจารณาคัดเลือก โดยคณะกรรมการดำเนินงานจ้างที่ปรึกษา จะพิจารณาให้ความเห็นชอบให้เปิดซองข้อเสนอและเอกสารหลักฐานต่างๆ ของที่ปรึกษาทุกราย และตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนให้เป็นไปตามข้อปฏิบัติในกรยื่นข้อเสนอที่กำหนดไว้ในหนังสือเชิญชวนที่ปรึกษา โดยคณะกรรมการทุกคนจะลงลายมือชื่อกำกับในเอกสารข้อเสนอทุกแผ่นและลงนามในแบบรายงานความสัมพันธ์เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในการจัดซื้อจัดจ้างของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อแสดงว่าไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๐๐ หรือความสัมพันธ์ในทางอคติใดๆ คณะกรรมการดำเนินงานจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีคัดเลือกจะมี หลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกที่ปรึกษา ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๗ การรายงานผลการพิจารณาคัดเลือกต่อเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ โดยเมื่อคณะกรรมการดำเนินงานจ้างที่ปรึกษาได้ดำเนินการพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอโครงการศึกษาวิจัย และได้ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๒๐ และลงมติคัดเลือกที่ปรึกษาที่เสนอข้อเสนอรายใดเป็นที่ปรึกษาดำเนินโครงการศึกษาวิจัยแล้ว คณะกรรมการฯ จะรายงานผลการพิจารณาพร้อมด้วยเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมดต่อเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และดำเนินการตามขั้นตอนที่เกี่ยวข้องในการว่าจ้างที่ปรึกษาเพื่อดำเนินโครงการศึกษาวิจัยต่อไป

ขั้นตอนที่ ๘ การดำเนินการทำสัญญาจ้างที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ กล่าวคือ เมื่อเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญให้ความเห็นชอบผลการพิจารณาคัดเลือกที่ปรึกษาโครงการศึกษาวิจัยของคณะกรรมการดำเนินงานจ้างที่ปรึกษาแล้ว กลุ่มงานคลังและพัสดุก็จะดำเนินการตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด อาทิ การประกาศผลผู้ชนะงานจ้างที่ปรึกษา เป็นต้น และแจ้งให้ที่ปรึกษาที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าทำสัญญาจ้างที่ปรึกษากับสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ และเริ่มดำเนินการศึกษาวิจัยตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้างที่ปรึกษาต่อไป

ขั้นตอนที่ ๙ ที่ปรึกษาดำเนินการศึกษาค้นคว้าให้เป็นไปตามเงื่อนไขในสัญญาจ้างที่ปรึกษา โดยเมื่อสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้ว่าจ้างที่ปรึกษาให้ดำเนินโครงการศึกษาวิจัยแล้ว ที่ปรึกษาจะต้องดำเนินการศึกษาวิจัยตามขอบเขตการดำเนินงานที่กำหนดและจะต้องนำเสนอความก้าวหน้าและผลการศึกษาวิจัยตามที่กำหนดในข้อกำหนดการศึกษา (TOR) โดยสาระสำคัญของเงื่อนไขในสัญญาจ้างจะกำหนดเรื่องต่างๆ ที่จำเป็นไว้ อาทิ ระยะเวลาในการดำเนินโครงการศึกษาวิจัย ซึ่งโดยปกติจะกำหนดไว้ที่ ๑๒ เดือน การกำหนดระยะเวลาการส่งรายงานการศึกษาค้นคว้าออกเป็นงวดงาน ซึ่งโดยปกติจะกำหนดให้ที่ปรึกษาจะต้องส่งรายงานการศึกษาขั้นต้น (Inception report) รายงานการศึกษาขั้นกลาง (Interim report) และรายงานการศึกษาขั้นสมบูรณ์ (Final report) รวมถึงกำหนดให้ที่ปรึกษาจะต้องจัดสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นด้วย

ขั้นตอนที่ ๑๐ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุในการจ้างที่ปรึกษาตรวจรับรายงานการศึกษาค้นคว้าให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้างที่ปรึกษาฯ โดยคณะกรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างที่ปรึกษาจะมีอำนาจหน้าที่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๗๙ และเมื่อคณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ตรวจรับรายงานการศึกษาค้นคว้าแล้ว ก็จะรายงานผลการตรวจรับให้เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญทราบและพิจารณาให้ความเห็นชอบในการเบิกจ่ายเงินค่าจ้างที่ปรึกษาตามที่กำหนดไว้ในเงื่อนไขของสัญญาจ้างที่ปรึกษาต่อไป ซึ่งโดยปกติแล้วการเบิกจ่ายเงินค่าจ้างจะแบ่งออกเป็น ๓ งวด คือ เมื่อรายงานการศึกษาขั้นต้น (Inception Report) ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจรับพัสดุเรียบร้อยแล้ว และเมื่อรายงานการศึกษาขั้นกลาง (Interim Report) ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจรับพัสดุเรียบร้อยแล้ว และเมื่อรายงานการศึกษาค้นคว้าฉบับสมบูรณ์ (Final Report) ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจรับพัสดุและได้รับการอนุมัติการเบิกจ่ายจากเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญแล้ว

อาจกล่าวได้ว่า การกึ่งในการดำเนินโครงการศึกษาของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญมีขั้นตอนที่เป็นไปตามที่ระเบียบและกฎหมายกำหนด ดังนั้น จึงเป็นหลักประกันได้ว่า การบริหารจัดการโครงการศึกษาวิจัยของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ เป็นการดำเนินการที่มีมาตรฐานและแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน ทั้งนี้ อาจสรุปขั้นตอนการดำเนินงานในการกึ่งด้านการศึกษาค้นคว้าได้ตามแผนภาพดังต่อไปนี้

แผนภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินการตามภารกิจในการดำเนินโครงการศึกษาวิจัย

ขั้นตอนที่ ๑๑ การเผยแพร่รายงานรายงานการศึกษาวิจัย

เมื่อการดำเนินโครงการศึกษาวิจัยเสร็จสิ้นแล้ว สิ่งที่จะต้องดำเนินการในขั้นตอนต่อไป คือ การดำเนินการตามภารกิจในการเผยแพร่รายงานการศึกษาวิจัย โดยการจัดพิมพ์เผยแพร่รายงานการศึกษาวิจัยของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญที่ได้ดำเนินการแล้วเสร็จ ตลอดจนดำเนินการขั้นตอนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดพิมพ์เผยแพร่รายงานการศึกษาวิจัย อย่างไรก็ตามภารกิจนี้เป็นภารกิจที่กฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจ้างที่ปรึกษาเพื่อดำเนินโครงการศึกษาวิจัยไม่ได้กำหนดไว้ว่า จะต้องดำเนินการ แต่การเผยแพร่รายงานการศึกษาวิจัยดังกล่าวถือว่าเป็นภารกิจที่มีผลต่อการของบประมาณรายจ่ายประจำปีในปีงบประมาณต่อไป เพราะถือว่าเป็นผลสำเร็จของงานตามที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้ใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินไป โดยขั้นตอนของภารกิจในการเผยแพร่รายงานการศึกษาวิจัยอาจสรุปได้ ดังนี้

(๑) ดำเนินการขออนุมัติจัดพิมพ์รายงานการศึกษาวิจัยและประสานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดจ้างพิมพ์รายงานการศึกษาวิจัย

(๒) รวบรวมข้อมูลและประสานงานกับโรงพิมพ์ผู้รับจ้างเพื่อจัดส่งข้อมูลให้ดำเนินการจัดทำร่างต้นฉบับ

(๓) ดำเนินการตรวจพิสูจน์อักษรหนังสือรายงานการศึกษาวิจัยจนสมบูรณ์และแจ้งโรงพิมพ์ผู้รับจ้างเพื่อดำเนินการจัดพิมพ์

(๔) ขออนุมัติต่อเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อเผยแพร่หนังสือรายงานการศึกษาวิจัย

(๕) เผยแพร่หนังสือรายงานการศึกษาวิจัยให้แก่บุคลากรของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ หน่วยงานภาครัฐและสถานศึกษา

*****